

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИЙ СОЮЗ

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLIV. Ч. 120. Джерзі Сіті, Н. Дж., субота, 23-го травня 1936.

VOL. XLIV. No. 120. Jersey City, N. J., Saturday, May 23, 1936.

THREE CENTS

БЕРУТЬСЯ ДО КОНТРОЛІ ПОВЕНЕЙ

ВАШИНГТОН. — Сенат ухвалив \$320,000,000 на регуляцію рік, будову гребель і всіх інших робіт, призначених для контролю виливів рік. Крім цього палата прадставників ухвалила \$390,000,000 на будови додаткових збірників води в ріках Арканзас і Гвайт.

НОВІ ПОДАТКИ НА КОРПОРАЦІЇ.

ВАШИНГТОН. — Проект президента Рузвельта, щоб на всі корпорації, а зокрема на їх дохід, нерозділений між уділовців, наложити нові податки, остаточно одобрив сенат, але з деякими змінами. Комісія сенаторів згодилася, щоб податки піднести з 12% до 18% з загального доходу, крім цього 7% з чистого зиску, нерозділеного між уділовців. Увільнені від цього податку банки, аскураційні корпорації і малі корпорації, яких дохід не перевищує \$1,000. Цей податок мав би принести для держави \$620,000,000 річно.

ПОТРІБНО НОВИХ ГРОШЕЙ НА СУСПІЛЬНІ РОБОТИ.

ВАШИНГТОН. — Федеральний секретар Ікес заявив, що „Лі Доблю Ей“ (Поблик Воркс Адміністрейшен) потребує дальших \$800,000,000, щоб докінчити в цьому році 3,428 ріжних розпочатих проектів. Найбільша частина з тих грошей піде на вкінчення будови електривень.

КРИТИКУЮТЬ ВИДАТКИ УРЯДУ.

НЮ ЙОРК. — На конференції вчених і бізнесменів, що відбулася в четвер у готелі Валдорф-Астор, професор економіки Ірвінг Фішер сказав без обиняків, що та великанська сума, що її витрачає Поблик Воркс Адміністрейшен, не тільки що не зменшує безробіття, але стримує поворот до нормальних часів. Тому, що уряд обкладає тяжкими податками ріжні бізнесові підприємства, вони не можуть розгорнути як слід своєї діяльності й не можуть абсорбувати тих мільйонів безробітних. На конференції було 300 учасників і всі бесідники були теж тої гадки, що як довго уряд маніпулює й обмежує приватну ініціативу, так довго бізнес мусить животіти в скорченій формі і так довго буде безробіття.

ХОТИЛА СКОЧИТИ З ЛІТАКА.

БОСТОН (Масачусетс). — Летун Содерленд мав чимало клопоту, піднісшись на кілька тисяч стіп у повітря, коли побачив, що його пасажирка, 22-літня дівчина, хоче вискочити без легкоплати на землю. Забуваючи про джентельменство супроти жінок, він запустив праву руку в її волосся і хоч вона пручалася, пробуючи вирватись, він таки зйхав швидко вниз і передав її поліції. Замість покарати летунову, вона звершала: „Дайте мені револьвер, хай застрілює“.

ВІРНІ ДО СМЕРТІ СВОЇМ ПРОВІДНИКАМ.

ФОРТ МАЕРС (Флорида). — Чотири тяжкі кити, що були провідниками цілого табуну менших, загналися на мілину й не могли відті видістатися на глибокій воді. Табун менших безпорадно крутився біля них і хоч вода маліла, бо це був відплив моря, вони не хотіли провідників покидати. Не помогло навіть і це, що рибакі хотіли дрочками і лінвами відогнати їх на безпечне місце. Кити осталися вірні своєму проводові й коли вода сплила, вони всі подушилися на сонці.

ПТИЦА „ПОБЛИК ЕНЕМІ НОМБЕР ВОН“.

САНТА ФІ (Ню Мексико). — Стейтовий інспектор дичини Еліот Баркер назвав золотого орла „супільним ворогом число один“. Ця жорстока птіця, говорив Баркер, завдає що року стейтові великої шкоди. Вона пожирає тисячі янят, антилоп, криликів і інших диких та домашніх звірят. Стейт зводить з нею завзяту боротьбу, однак тому, що вона сама по собі гарна, стейт, так не хотів би викоринити її до останньої.

ЛЮДИ СТАЮТЬ МАШИНАМИ, А МАШИНИ ЛЮДЬМИ.

СВАРТМОР (Пенсильванія). — Дослідна Фундація Бартоля зробила спробу з баллоном. Засобишли його в ріжні автоматичні інструменти, вислала його 13,000 стіп угору, щоб, не намагаючи людей на небезпечку, дістали бажані інформації зі стратосфери. Експеримент вдался й через радіо хвилі автоматичний термометр переслав униз відомості про зміну температури вгору. Заохочені тою спробою, учені хотять повторити її і другим разом залучити інструменти, що пересилатимуть відомості про ділання космічних проміннів.

БОЛЬШЕВІЗУЮТЬ „ЕНЕІДУ“ КОТЛЯРЕВСЬКОГО.

Державне літературне видавництво советської України заповіло ілюстроване видання „Енеїди“ Котляревського. Передмову має написати А. Хвилья. Нема сумніву, що большевики вберуть також „Енеїду“ в советську одіж, спрямовану проти українських націоналістів.

НОВА ФРАНЦУЗЬКА ЗБРОЯ.

Закордонна преса повідомляє, що Франція має тепер гармату більшу від німецької т. зв. „грубої Берт“, т. зв. калібру 42 см., яка у світовій війні відіграла важну роль. Стрільно французької Берті бе на віддалі 17 км., його вага 1,570 кг., дуло довге 8 і пів метра. Гармата змонтована на підвізці з 16 осями, що посувається на залізничних шинах. Крім того французи мають гармату, що несе на 250 км. (?), отже вдвоє дальше ніж славна німецька гармата, якою німці в 1918 р. обстрілювали Париж.

ЮРІЙ КУПЧИК ЗНОВУ НЕ ВИНЕН.

При кінці січня ц. р. в Королів над Тисою хтось напав на дорозі на залізничного скарбника, побив його і забрав 10,000 чеських корон. Королевські жандарми хотіли звалити вину на Юрія Купчика, відомого українця, на якого місцеві жандарми довгий час вже зуби гостять, бо всі судові процеси проти нього програли. Та жандармам у Королів над Тисою й тепер не вдалося повісти Ю. Купчика під ключі, бо державний прокуратор краєвого суду в Бергові узнав Ю. Купчика за невинного.

ЖАХЛИВЕ САМОУБСТВО ЦІЛОЇ РОДИНИ.

Страшна родинна трагедія трапилася цими днями у Варнемінде (Німеччина). Перед кількома днями приїхала до тієї місцевості родина вбогого рілляника з околиці, а в Великодню Суботу пропав по ній усякий слід. У неділю раченько заалармовано прибережну сторожу, що море викинуло на беріг тіла чотирьох осіб. Були це трупи членів згаданої родини. Слідство устійнило, що молоде ще подружжя, що нужди кинулося до моря разом з своїми двома малолітніми дітьми.

ВКРАВ СВЯЧЕНЕ І ПОМЕР.

Варшавський злодій Роман Квятковський вкрав у Варшаві перед Великоднем дві шинки, кілька кілограмів ковбаси, 5 пляшок пива і все те сам сконсумував підчас свят. Вислід був такий, що Квятковський важко занедужав. У тяжкому стані перевезли його до лікарні, де він помер.

ВАРШАВСЬКА КУБОВА.

У військовій відділі магистрату виявилася цим днями Махемія Розенблюмівна, яка згодоюлася на листу тих, що стають до бранки. Вона заявила, що останніми часами ствердила, що є радше жінкою, як жінкою. Розенблюмівна записано на листу рекрутів. Це викликало велику сензацію у Варшаві.

ЦІННИЙ ДАР ВІДЕСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ БІБЛІОТЕКИ ДЛЯ Н. Т. Ш.

Заходами д-ра Юліана Романчука (сина покійного президента Юліана Романчука) і заступниці директора віденської державної бібліотеки, д-ра Віри Мендрехович, уприва цієї бібліотеки дарувала для бібліотеки Н. Т. Ш. у Львові цінну рукописну книгу з 1862 р., а саме: переклад австрійських загальних „законов обивательських“ на українську мову, зладжений та апробований окремою комісією з доручення австрійського міністерства справедливости.

ТУНЕЛЬ ПІД МОН БЛЯНОМ.

Про проект будови того тунелю багато писалось останніми літами. Як пишуть французькі часописи, будова тунелю вже рішена. Тунель похитить долину ріки Арве, доплив Родану по французькій стороні, з долиною ріки Дорі, доплив Паду по італійській стороні. Тунель буде довгий 12 км. і 60 метрів, широкий 8 і пів метра. Будова тунелю триватиме 6 літ і при ній знайдуть працю 5,000 робітників. Вона коштуватиме 200 мільйонів франків. Комітет будови складається з французів, італійців та швайцарців. Кожна сторона дає одну третю капіталу. Тунель зачнуть вертити вже в осени ц. р.

НАЙБІЛЬШЕ ЛЕТОВИЩЕ.

Найбільше летовище на світі буде на Темпельгоф під Берліном. З ініціативи Гітлера теперішнє летовище, що обіймає 600 моргів, перебудують до простору 1,600 моргів. У 15 велитенських галях, що займають фронт на півтора кілометра, знайдуть приміщення 120 пасажирських літаків і численні спортові улаждження. Будівельні роботи скінчаться за два роки.

ЗАДЛЯ УБЛАГОРОДНЕННЯ РАСИ.

У Кракові відбувся в дні 18 і 19 квітня зїзд польського еґвенічного т-ва при участі делегатів лікарів із цілої Польщі. У зв'язку з урядовим проектом еґвенічного закону видолошено кілька рефератів, на якими розвинулася цікава дискусія. Переважала думка, що стерилізація осіб, обтяжених лідицими недугами, а навіть кастрація сексуально аномальних людей це konieczність і добродійство для майбутніх поколінь. Проектований закон спирається не на німецький, але американський закон. Він домагається перш усього передшлюбних порядків і допомоги для розвитку еґвенічних типів, якими треба опікуватись і помагати їм у вихованні дітей. Одночасно обмежується розрідність типів небажаних. У цьому випадку передбачається добровільна або примусова стерилізація та пропонована психіатрами і представниками судової медцини кастрація сексуальних проступників. Закон буде виладжений впродовж найближчих місяців. Еґвенічне т-во має відділи по ріжних містах і дає в році понад п'ять тисяч порад. Львівський відділ т-ва владінує окремий еґвенічний музей.

СЛІПІ ВИСТАВИЛИ ОПЕРЕТКУ.

У Торонті виставлено в Ігновій аудиторії оперетку англійською мовою, „Тенглес“, у якій співаками й акторами були сліпі люди. Це була небувала вистава, отже торонці виповнили шцерьт сально. Сліпі аматори полисалися в оперетці так славно, що привава публіка зробила їм велику овацію. Всі сліпі похолодять з державної школи для сліпців у Брендфорд. Оні. Це переважно молоді люди з Оантеріо і з трох західних провінцій. Велика частина публіки складалася з місцевих сліпців, котрих привезено автами з інституції в приватних домі. Це перший випадок у Торонті, що сліпі полисувались на сцені, хоч та трупа вже кілька разів виступала в Брендфорді.

ЗАГАДЧОНА ПРИГОДА РЕЕМИГРАНТА.

В потягу, що йшов із Парижа до Варшави, шез по дорозі пасажира 2-го класу, Андрій Кочерго, реемігрант, що вертався з Буенос Айрес до Вільни. В переділ залішилися його валізи, які передано варшавській поліції. Доходження ствердило, що Кочерго вийшов на коридор вагону і більше не вернувся. Наслідком розслісаних телефонграм наспіла інформація, що тіло Кочерга знайшли змасакроване на залізничному шляху біля Барлоги. Загадкою, справою занялася слідча влада.

ДОБРИЙ РЕКЛЯМОВИЙ ПОМИСЛ.

Власник м'ясарні в Парижі Кастен пустив недавно газовий балбончик з картокою. На ній було написано, що той, хто балбончик знайде, зможе відобрати у м'ясарні кілограм шинки. Минуло кілька днів, а до skleпу ніхто не зголюшувався. Шойно цими днями Кастен дістав з Англії від мешканця села Табенсден, біля Бедфорду, листівку, в якій він пише, що знайшов балбончик на своїм городі та застерігає собі право відобрати кілограм шинки, як тільки приїде до Парижа.

ЛІКАРІ СПРИЧИНИЛИ СМЕРТЬ ПАЦІЕНТКИ.

Окружний суд у Варшаві розглядає справу двох лікарів: з Отвоцька, д-ра Казимира Врочинського і д-ра Маркуса Урліка, яким закинено, що своїм занедбанням спричинили смерть пацієнтки. Д-р Урлік, покликаючи до пацієнтки обезпечальні Яніни Редо, що знаходилася у вагітному стані, злегковажив її терміння. Коли пізніше поміч була спізнена, д-р Урлік заявив її чоловікові, що не може нічого порадити. Тоді покликав приватного лікаря д-ра Врочинського, який ствердив, що дитина вмерла в утробі матері, і спокійно пішов до дому. Недужу перевезли на другий день до шпиталю, де вона й померла. Лікарський відділ варшавського університету рішив, що хору можна було врятувати, якщо не занедбанні обох лікарів. На основі такого оречення прокураторський уряд потягнув обох лікарів до карної відповідальности.

ВБИТИЙ ПЕРАЦЬКИЙ БУВ „МОЗКОВИМ ЦЕНТРОМ“ ПОЛЬЩІ

ВІЛЬНО. — Виленьське „Слово“ з 5. травня 6. р. помістив статтю польського консервативного посла Ст. Мацкевича під заголовком „Хто це є полковники?“ Обороняючи „полковників“, себто до теперішній уряд Польщі, згадує Мацкевич і про вбитого українськими революціонерами польського міністра внутрішніх справ, Перацького, якого ставить дуже високо, зараховуючи його до найбільших державних мужів XX віку. Читаємо в тій статті таке:

„Обмежуся до ствердження, що Перацький дав би собі раду з найбільш розшалою революцією. Доки він був міністром внутрішніх справ, ми могли не боятися ні комуністів, ні українського сепаратизму, ні ніякого руху, що розсаджує державу від нутра. Серед міністрів внутрішніх справ, що в XIX і XX віці боролися з революцією (тобто внутрішнім ворогом держави), знаю таких, що розуміли революцію і революціонерів, і таких, що не розуміли. Щоб зрозуміти противника, треба мати спеціальну інтелігенцію, бистрішу від інших. Якщо Перацький жив би, був би сьогодні головною пружиною уряду. Соймовий збір виглядав би трохи інакше. Куля українця вдарила нашу державу в мозковий центр, якого призначення було володіти“.

Перацький про смерть Біласа і Данилишина.
Ст. Мацкевич подає ще в тій самій статті таке: „Яка була їхня моральна постава?“ — запитався хтось при одні міністра Перацького по підвищенні Біласа і Данилишина. „Величність“ — коротко відповів Перацький“.

ЛЕБЕДЬ І ГНАТКІВСЬКА ОДРУЖИЛИСЬ.
ВАРШАВА (Польща). — Польська Агенція Телеграфічна доносить, що одружилися засуджені за участь в убивстві міністра Перацького — Микола Лебедь і Дарія Гнатківська. Лебедь був засуджений на смерть. Наслідком амністії що кару змінено на досмертну тюрму. Гнатківська засуджена на 15 літ тюрми. Шлюб відбувся в каплиці мокотівської тюрми.

СВЯТО УКРАЇНСЬКОГО КИЛИМУ.

ЛЬВІВ. — У салях Міського Промислового Музею відкрито 15 травня другу з черги виставу килимів „Гуцульського Мистецтва“. Разом з тим іде в краю пропаганда за зрозуміння цієї ділянки української культури. Стверджено теж, що українські килими стали тепер дуже популярними в краю і за кордоном. Але й зазначено, що з належною увагою до килимарства як мистецтва ставляться у нас тільки пані Кульчицькі в Перемишлі та промислове підприємство „Гуцульське Мистецтво“ в Косові.

ГОЛОС У ПУСТИНІ.

ЛЬВІВ. — Одиніс український радний у міській раді у Львові, Стевчак, нарікав на засіданні ради, що українському представникові й далі не вільно промовляти рідною українською мовою. А далі говорив, що в міській бюджеті знов нема ні centa навіть на українське шкільництво.

До цього „Діло“ додає таке: „Як було до передбачення, голос п. Стевчака остався „голосом вопіючого в пустині“.

ДЛЯ ВИЯСНЕННЯ „АВТЕНТИЧНОСТІ“ АРХІВУ СЕНИКА.

ЛЬВІВ. — „Діло“ передає хід апеляційної розправи за вбивство міністра Перацького. Між іншим читаємо там у зв'язку з „славним“ архівом Сеника, що оборонець д-р В. Горбовий підніс таке: „Архів Сеника не має прикмет автентичности. Невідомо, в який спосіб дістався він до польських рук. Коли нині фальшують картини Рубенса й інших мистців, то можна підробити архів. Як виглядають інформації, що приходять із закордону до Польщі, свідчить факт, що дружиною полк. Конавальця названо Євгенією, хоч її імя — Ольга“.

СТ. ЛОСЬ ПРО ПАРЦЕЛЯЦІЮ В СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ.

ВАРШАВА. — Польський публіцист Ст. Лось обчисляє, що якщо розпарцелювати весь вільний запас землі в Східній Галичині між польських осадників, то можна осадити там 35,000 польських родин. У тому випадку відсоток польського населення у Східній Галичині зріс би всього на 3 відсотки. Для таких марних вислідів, пише Лось, не варто копати пропасти між польськими та українським народом.

ВЖЕ Й ЗОШЕНКО В НЕЛАСКАХ.

МОСКВА (Росія). — „Правда“ гостро критикує новий твір советського гумористичного письменника Михайла Зошенка. Новий твір звється „Сива книга“. Зошенко висміває в ній „традиційний підхід читача до історії“. Комуністична партія незадоволена з твору тому, що там замало такого матеріалу, який надававсь для комуністичної пропаганди.

"СВОБОДА" (LIBERTY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

Address: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

І СЛІПІ ПРОЗРІЛИ

У цьому самому числі подаємо лист Володимира Винниченка до українських газет у справі проекту скликання всенародного українського конгресу. Подаємо його передовсім з журналістичного обов'язку як факт, що відноситься до публічного життя взагалі, а до українського життя спеціально.

Про вагу цього голосу засвідчує особа автора листа і ролі, яку він грав в українській народі. Як відомо, Винниченко був визначним українським письменником та чільним діячем української соціал-демократичної партії. Коли відродилась українська держава, він був першим головою її уряду, а потім першим головою Директорії Української Народної Республіки.

Та якраз у політиці цей письменник, чуткий на прояви людської душі, показався хиткою людиною, що піддалася вражінням хвилі. Він вічно хитався й скакав у різні боки. Найбільший скок зробив він тоді, коли з передового оборонця повної самостійності України від Московщини перекинувся в табір, що стояв за прилучення України до комуністичної Москви, бо, мовляв, комунізм дає українському народові можливість свободного національного розвитку. Немовби щоб довести собі постійність, Винниченко видержував на цьому становищі, не зважаючи на те, що факти життя немилосердно били по założеннях його становища, виказуючи їх повну нестійкість. Він говорив уперто своє про національну терпимість московських комуністів, про можливість розвивати українську національність на радянській Україні, хоча московський комунізм проявляв виразно признаки націоналізму, нетерпимого до українства. Навіть як Московщина нищила голодом українських селян, навіть як Московщина під пустими претекстами нищила як українських націоналістів українську комуністичну інтелігенцію, Винниченко повторяв далі своє комуністичне „вірую“ про вирішення національного питання комуністичною Москвою.

Дивно робилось українцям на вид цієї тупости відчування в людини, що як письменник повинна би мати більшу чутливість, ніж пересічна людина. Ця тупість остаточно викинула Винниченка поза рамки всяких українських угруповань. Ледви чи змінив це остання заява Винниченка, в котрій він публічно сповідається за своєї великої помилки, бо перед цілим світом заявляє, що московський комунізм має признаки нетерпимого націоналізму та що під його прапором об'єднується поволі вся московщина, до риних монархістів включно.

Про єдиний московський фронт уже навіть воробці на даху цвіріняють. Та коли серед українського народу є ще недобитки, що далі щебетуть про московську рівноправність для українців, то не можна заперечити певної ваги, коли цей факт пригадає людина, що довгі роки так уперто завзялася була бачити в світі те, що її серцю бажалося бачити.

А. Баворський.

ВСІ ЗАТЯМИЛИ СОБІ

(Оповідання).

(4)

В хаті Семань довго шукав, заки побачив, що його міх лежить під лавкою. Не годен був пригадати собі, щоб кинув його під лавку. Взяв міх під паху і пішов назад до лавки. Пхнув двері, вони не подалися. Тепер були замкнені на ключ від середини. Семань впрів, бо там з Каською був Дмитро, звисний на всю околицю як дуже небезпечний баламут і великий розпусник. Семань приклав ухо до дверей і чує якийсь гуркіт. По хвилі почув голосний крик Каськи:

— То так згортається яблуко до міха? Я суди прийшла тільки по яблука, не пощо інше. Возьму лиш те, що купив мій господар, нічого більше!

Нарешті Семань почув, що щось луснуло, неначе би хтось сплеснув руками. Так може луснути також тоді, коли хтось когось лусне в лице. Зараз по тім, як луснуло, заскреготав ключ і двері відчинилися. Міх стояв повний яблук. Дмитро шуклю по міху наповнити другий міх. Семань позавязував міхи. Взяв свій міх на мотуз і на плечі. Каська завдала йому. Він вийшов з лавки. Каська таксамо взяла другий міх. Завдав їй Дмитро. Коли Каська звернулася до виходу, Дмитро нагнав її до запарки найкращих яблук і щепнув їй до вуха.

— Ти не будь така дурна. Дома подумай і як це раз прийдеш по решту яблук, то будь для мене ласкавіша.

— Яка була, така й буду!

— відповіла коротко.

— Лиш троха думай про мене, то прийдеш до розуму.

— Я вже про себе думаю. Для іншого вже нема місця.

— Ти не жартуєш?

— На жарті тут затемно!

— відповіла, вже йдучи по сходах.

Дмитро обіймив рукою міх, що був на її плечах і нахилившись до самого її вуха, шепнув:

— А я тобі кажу, що ти про мене будеш думати і мене затямиш собі!

На дворі вже все було біле, з неба сипалися великі платки снігу. Похилени під невеликим тягаром ішли, як могли скоро. Семань ішов перший, Каська за ним. Час до часу Семань озирався і питав:

— Тяжко нести?

— Як я напихала міх, то не думала, що буде так тяжко.

Вже йшли яку годину. Парубок вже приставав, спина боліла. Вона ішла жваво.

— Не тяжко тобі? — спитав.

— Не дуже. Зразу було тяжко. Тепер я вже привикла. І ти привикнеш.

Ішли далі. Ішли чверть години.

— Відпочинім троха, — Семань сказав.

Мета — це об'єкт прагнення й досягнення. Засоби — це ті знаряддя та способи, якими досягнення відбувається. Абсолютна мета, себто мета, яка ніколи не стає засобом, у людства є тільки одна: щастя. Щастя прагне скрізь і за всіма кожний живий організм, колективний чи індивідуальний, кожна жива істота, чи то людина, чи тварина, чи рослина. А само щастя це дівча рівноваги складових сил організму.

Інші мети, які ставлять собі люди, це тільки засоби, — свідомі, чи несвідомі, для досягнення цієї абсолютної мети. Вони часто правлять за самостійні мети, але це тільки через те, що здобуття самих цих засобів є важке. Наприклад: політична свобода часто ставилася людськими колективами як самостійна мета, її прагнули й добивалися з великими жертвами. Але як тільки досягали її, то починали бачити, що вона сама собою ще не давала того, чого від неї сподівались, і вона губила свою самостійність та ставала засобом для іншої, більшої, абсолютної мети. Так було, так є і так буде з усіма іншими засобами.

Український національний колектив, як і всякий організм, підлягає законам прагнення рівноваги своїх сил. І таксамо як і в кожному організмі, коли йому бракує певних сил та елементів, так і в організмі української нації не може бути рівноваги сил, коли в ній нема такої ґрунтовної складової сили як здоров'я. Не було його в належній мірі й за все його свідоме історичне існування. Ціла низка причин (біологічних, географічних, історичних і т. п.) сприяли тому, що український народ та його територія з їхніми багатствами були раз-ураз об'єктами нападів ватажків сусідніх колективів, їхнього панування та визиску. Стихийно, біологічно прагнути до абсолютної мети, рівноваги сил, він і стихійно і свідомо ввесь час ставив собі тим-

— Не соромно тобі? — дівчина крикнула. — Ти парубок, а дівка. Я сильніша як ти. Міх цілком не тяжкий.

— Мені соромно, та це не допоможе. Спина болить, ногами ледви плентаю.

— Не плети дурниць! Чейже твої яблука не тяжкі від моїх. І мої і твої з одної купи. Та кож міхи однакові. І до тягара привикаєшся. Чим довше йти, тим той тягар легший.

Семань не хотів, щоб дівчина з нього сміялася, отже добував рештки сил і дальше йшов. Вже виходили з ліса. До їх села вже було недалеко.

— Семаню! — дівчина крикнула. — Семаню, стан! Семань обернувся до неї. Скористав з того, що це не було статися з її вини, бо не знав, чого вона його кличе, і опустив міх на землю.

— Що таке? — спитав. — Може й ти вже не годна далі двигати?

— Семаню, мені лячно! — дівчина сказала, не рухаючися з місця.

— Та чого лячно?

— За мною щось стукнуло.

— То мабуть ті духи, що сидять там в лісі на тім камені. Вони загналися аж сюди за тобою, — парубок жартував.

— Тобі жарті в голові, а я ціла прію. За мною щось стукнуло, мій міх щораз легший.

— Ти казала, що легший тому, бо до тягара можна привикнути.

Дівчина озирнулася і крикнула:

(Кінець буде)

МЕТІ І ЗАСОБИ

компетенції. Руський націоналізм уже би на сполох і збирає всі сили, які де є. А сил у нього чимало не тільки в Росії (РСФСР), але навіть і на Україні, навіть серед певних галапасуючих українських елементів (які, до речі, раз-ураз бували помічними силами чужинним галапасам). Та більше: майже вся руська еміґрація, соціально й політично ворожа до комунізму та соціалізму, є одностайна й одностайна з руським націоналізмом, одягненим у комуністичні ризи. Зіплюючи зуби і затискаючи ніс, вона готова терпіти цей дух, щоб тільки разом утримати під руським пануванням такий ласий, такий цінний об'єкт визиску. Від монархістів до комуністів тепер іде по всьому світі горячкова організація руського єдиного фронту.

Коли на обрію замаячила найжана постать німецького імперіалізму, повернена лицем до Франції, французькі комуністи й соціалісти закричали на гвалт, закликаючи до об'єднання всіх сил французької нації на оборону, до єдиного французького фронту, проти небезпеки насилу, визиску, поневолення.

Як же повинні реагувати в такому разі члени того національного організму, який знає не тільки загрозу, а саму небезпеку, саме поневолення, визиску, насилу? Розуміється, відповідь може бути тільки одна: якнайширше, якнайповніше об'єднання всіх сил цього організму для самозахисту. Та, на жаль, не всі це розуміють і відчують як слід.

Так, сама собою ідея скликання Національного Конгресу є немовби вияв отого бажання об'єднання сил. Але реалізація її в конкретних формах є цілковите заперечення самої себе. Конгрес цей ініціатори називають навіть Всенародним, Всенациональним. А тимчасом основні умови участі в ньому є: невідмінна належність до демократичного й соціалістичного та самостійницького світогляду. Отже на Конгресі братимуть участь тільки демократичні та соціалістичні групи української нації. Але який же це Всеукраїнський, Всенациональний Конгрес? По суті, це буде з'їзд демократичних та соціалістичних організацій. Він висловить свої думки, об'єднає свої сили, прийме постанови. Добре. А вся нація? Як її думки? Як її постанови? Невідомо.

Яку вагу, який авторитет може мати такий Конгрес для всієї нації, для всіх її частин і течій? Та навіть для ворогів її? Майже ніякого.

Отже: ніяких умов, ніяких обмежень, крім одної: бути українцем. Ба, навіпаки, треба з усією силою намагатися, щоб на цьому Всенациональному Конгресі були представлені по змозі всі політичні та соціальні течії української нації, від крайніх правих до крайніх лівих. Монархісти, фашисти, демократи, соціалісти, комуністи, всі повинні брати участь у цьому Конгресі й мати на ньому вільний голос. І нехай кожна з цих течій відверто, чесно, вільно скаже, що вона думає, чи вбачає вона шкоду спільному організованню, в чому саме, якими способами та засобами ратується йому.

Скажуть: ці голоси будуть такі різні, такі соціально-політично ворожі одні від одних, що крім гвалту, ненависти, самогрізні нічого не вийде.

Хто знає? Коли в американських пампасках бувають пожежі й усі тварини тікають, ратуються від цієї спільної небезпеки, то ніхто нікого під той час не гризе. Невже ми гірші від пампаских тварин? Розуміється, різні політичних та соціально-економічних світоглядів груп від са-

мої присутності на Конгресі не зникне, таксамо як не зникла вона у французів тоді, коли французькі комуністи закликали до єдиного фронту проти найжого гитлеризму. Розуміється, боротьба класових і соціальних інтересів буде точитися й на самому Конгресі. Це треба твердо запам'ятати й не впадати в розчарування, коли це виразно виявиться. Але треба пам'ятати й те, що крім різниці політичних та класових інтересів, члени одного спільного національно-етнографічного організму, маємо ще інтереси однієї самої спільності. Чи фашист, чи комуніст, ніхто не може цієї спільності з себе викинути. І чи то для фашиста, чи для комуніста інтереси психо-фізичного здоров'я, нормальних умов розвитку його етнографічної істоти є однаково важні.

Отже перед спільною небезпечкою, перед пожежею в наших пампасах, можливо й у нас знайдеться досить (принаймні біологічно) мудрості під цей час не гризти себе до смерті, а навіпаки, виявити спільну волю до самозахисту, вижити спільні засоби для самооборони! І коли, хочби в найзагальніших рисах, ця спільна воля на Конгресі виявиться, то це буде, дійсно, вияв волі усього національного організму (наскільки, очевидно, ці групи будуть у малому масштабі відбивати е-вентуальну волю нації в масштабі справжньому). І розуміється, авторитетність, імпортантність, ефективність тако-го вияву і для ворогів і для приятелів і для членів українського колективу буде без ніякого порівняння більша, ніж вияв волі З'їзду самих демократичних та соціалістичних груп.

Таксамо, мені здається, не зовсім льогічно й послідовно встановлені норми представництва на Конгресі від течій. Нема виразно зазначеного принципу цього представництва. А тимчасом він такий: якомога ближче наблизитися до представництва всіх угруповань на всіх землях України, якими ми мали змогу провести там вибори в нормальному порядку й масштабі. Ми цієї змоги не маємо. Але ми маємо змогу бути чесними, об'єктивними й мати чесно та об'єктивно на увазі інтереси цілого, а не тільки своєї частини його. Отже треба ясно уявити собі стан на всіх землях України, розділ класовий, соціальний, політичний та інший населення їх і відповідно до цього розділити мандати на Конгрес серед тих груп, які (хочби приблизно) заступають чи можуть заступати інтереси тих національних угруповань. Для певного роду контролю й орієнтації можна було б користуватися старими матеріалами представництва до виборчих установ України з часів революції (Центральна Рада, Установчі Збори, а надто Трудовий Конгрес). І мені здається, що колиб цього принципу додержувалися точно, твердо, безсторонно ініціатори Конгресу, то нарікань від окремих груп і течій було б не багато.

Але чи варто взагалі чогось об'єднання розпорошених окремих крихітних групок та одиниць, розкинених по всій планеті?

Так, фізичної сили в нас нема. Ми сотні років уже живемо з похирляючими та похирляючими зубами й пазурами, якими захищаються нормальні в сучасному суспільстві організми; наші дбайливі та передбачливі панувальники добре постаралися зробити це на всіх наших „не своїх“ землях. Ні армій, ні тенків, ні аеропланів, нічого ми не можемо виставити супроти армій і

тенків зазіхачів на наше тіло. Єдина наша сила, якої остаточно виврати з нас наші панувальники ще не змогли, це наша спільна огида до страждання, хвороби, поневолення, визиску, наше непоборне прагнення вічної абсолютної мети і всіх завобів, що ведуть до неї: волі, здоров'я, сили. Та ще наша свідомість спільної незалежності до єдиного, поневоленого, визискуваного, упослідженого організму. Хоч, чи не хоче, а кожна клітина цього організму чує, відчуває, розуміє як не розумом, загидженим обдуром чи самодуром, то наказом всемогутнього інстинкту очю свою спільність. І я думаю, що навіть якийсьбудь Любченко Микола, і той у глибині своєї душі не раз злякано топче ногами іскорки свідомості однієї своєї спільності з усім нацетнографічним організмом.

Але це ніщо супроти армій і тенків? Ой, не кажіть. Біля триста років руський панувальник намагався це „ніщо“ побороти, роздушити, розтерти чоботом на порох. „Не було, нет і бити не может“. А тимчасом не розтер. З нічого, з отого порошу повстала і за один рік виростає молода, жадна до росту й життя ціла нація.

О, ні, ця сила не є ніщо. І не дурно і руський і польський і німецький націоналізм так роздмухують, так розпалюють її в себе. А воник не на захист свого існування, свого добробуту, свого буття розпалюють, а на грабж чужого здоров'я і буття. Кольмиж паче повинна бути завзята, цупка, страшна сила в того, кого грабують, хто захищає своє життя?

О, ні, ця сила не така вже мала. І ми це побачимо вже хочаб із того, як наші панувальники занепокояться, як вони вживатимуть усяких способів та засобів, щоб ослабити цю силу, розбити нашу єдність і приборкати нашу волю до самооборони.

Так, розуміється, колиб ми мали під цей час до цього ще й армію та все, що до неї належить, то неспокій наших реальних та евентуальних панувальників був би ще дужчий. Але історія досі не хотіла нам дати цих „продуктів“ високої цивілізації для самозахисту. Хто знає, чи не робить вона з нами цікавого експерименту: як абсолютно роззброєний (фізично) організм, тільки під дією закону вічного прагнення абсолютної мети, виживає під тиском всякого паразитизму, як борється на всі боки за своє існування і, чого доброго, виборі собі кінець кінцем перші необхідні засоби для здійснення тої мети: волі й незалежності. Хто знає?

В кожному разі кожна нормальна клітина національного організму, кожний український цей мент, мент напруження всіх небезпек, повинен виявити себе гідним, активним виконавцем цього дійсно, надзвичайно цікавого, великого, небувалого експерименту історії. А для цього насамперед потрібна тверда, завзята воля до об'єднання всіх сил національного колективу без обмежень, без винятку.

В. Винниченко.

У суді.

— Чому обвинувачений вилонив двері до крामниці?

— Над дверима був напис: „Шукаеш щастя, вступи на хвилинку“, одначе двері були замкнені.

— Так, Берку, з дітьми великий клопіт.

— То правда і я дуже завидую Лейзорові, бо він тепер не потребує журитися своїм сином.

— Чому?

— Бо його сина засудили на сім літ в'язниці.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

ГАЗЕТА И КОМЕТА.

Кажуть астрономи з астрономічної обсерваторії Гарвардської Колегії, що при кінці липня цього року видно буде навіть бистрим голим оком комету Пелтієра.

Як відомо, кометою називають звізду, за котрою тягнеться ясна смуга, немовби волосся за головою на вітрі („коме“ по грецьки значить „волосся“). По українськи називають комети ще корінно українськими назвами: мітлами та віхами. Тому, що комет є багато, їх називають різними іменами, щоб відрізнити одну від одної. Звичайно називають комету від імені астронома, що її перший побачив.

Заповідження появи комети на два місяці наперед це факт великої ваги. Колись, як люди ще знали мало про небесні зорі, люди вважали появу комети за знак небесний, що показував на надходячу на людей велику кару, звичайно війну або пошесть. Нині наука вже поступила до того, що не тільки показала, що комета це звичайна звізда з мраківною, себто газовою масою, але вже прослідкувала дороги комет та знає наперед, коли котра комета появиться.

ЧОМУ БОЯТЬСЯ?

Не зважаючи на те, що наука наперед знає, коли появиться комета та як довго її буде можна оглядати, як вона справді появиться, знайдеться ще багато людей, що будуть почувати страх на її вид.

Цей страх — це по части відгук ще дитячого страху, якого родичі чи оточення навчили цих людей. Хоч людина розумом піме, що комети нема що боятися, та чуття в неї лишається часто на ціле життя. Раз навчений страх лишається часто й до смерті.

Деколи страх, що появляється в людини на вид комети, це не страх перед кометою, але страх перед новиною або небувалим явищем. Народи, що від віків жили все в таких самих умовах, часто навчали своїх молодих нащадків страху перед усім новим і небувалим. Таких людей страшить комета, бож комета це небувале явище. Це не сонце, місяць або зорі, що появляються кожного або майже кожного дня.

СТРАХ І СЛОВО.

Американський психолог Джордж Дорсі в одній своїй книжці (Як і чому люди так поведуться?) говорить про „наладовані слова“. Наладовані в тому значінні, в якому ми говоримо про наладовану рушницю. Себто з великою заховаю або утаєною силою, яка розпружується при відповідній невеличкій русі, наприклад при потягненні за язичок.

Він каже, що є слова, які мають ладунок динаміту. Скаже хтось це слово, і воно може завдатися, що не зроблено нічого більше, лиш казано слово, а тимчасом це слово викликало вражіння, немовби хтось висадив у повітря ладунок динаміту.

Ви знаєте, який вислід має вибух динаміту або вистріл рушниці. Вже самий гук викликає докола страх. Звірина вітає в противну сторону. Птацтво злітає зо своїх сидень. Навіть собаки лають. Так звірина навчилася відкликатися на сильний гук. Так людина можна відкликатися на певні слова.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ДИНАМІТ.

Дорсі вчисляє між американськими словами, наладованими динамітом, слово „фейлер“, невдача.

„Американець не тільки повинен добути собі успіх“, — каже Дорсі, „але його поважно навчають родичі й учителі, що в світлім словарі молоді нема такого слова, як „н е в д а ч а“. І не один хлопець, котрому заціплено глибоко такий приказ, починає з місця бути невдачником, як мало хто перед ним в історії“.

Думка цього є хибна друка, що як дитину застрашити невдачею, то вона буде пнута до успіху. Забувають ці вчителі, що як дитину навчити страху, то тона буде поводитися передовсім як застрашена дитина.

ВІДВАГА І СТРАХ.

Життя часто показує на потребі відваги. Та люди, що це добувають, пробують теж вливати відвагу в людей у цей спосіб, що наганяють людину до відваги страхом перед страхом.

Який вислід цього? Звісно: людина страху не позбудеться, а тільки до страху ще набереться страху перед страхом.

Чи страх перед страхом — відвага?

СЛОВО, ЩО „БОСУЄ“.

Дорсі каже, що ми можемо навчити людину слухати слів. Слово буде такої людини за приказ. Немовби пан, „бос“. Він так і дає уступові в своїй книжці наголовок: Чому слова „босують“ над вами?

Чули українську анекдоту про відважного чоловіка, що боявся собак, але як почув з печі собачий лай, то став кричати: „Гар! Гар! Гука!“ „О, ти, чоловіче“, — каже йому жінка, „відважний“. „О, я так“, — чоловік каже. „Я ще й до вікна вийду!“ Над цим чоловіком „босувало“ слово „відважний“. Це слово заставляло його робити річі, що нібито виглядали на вчинок відважної людини.

Чи це відвага?

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

КОНЦЕРТ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕРКОВНОЇ МУЗИКИ.

Як читачі знають з оголошень у „Свободі“ в неділю, дня 31. травня б.р., відбудеться в Нью Йорку в Карнегі Гол „Концерт Української Церковної Музики“.

Буде це перший того роду концерт в Америці. Відбудеться він у галі, де відбуваються концерти найбільших артистів світа. Виступлять на ній наші роджені тут діти. І буде їх шось коло 300 осіб. А управлятиме ними — проф. Олександр Кошиць. Чи цього всього не досить, щоб концерт став дійсною сенсацією? І чи не є свого роду сенсацією те, що стільки нашої молоді стільки завдало собі труду, і то довгими місяцями, щоб приготуватися гідно до цього концерту?

А тепер питаюся: чи можна завдати удар трудам проф. Кошиць, чи можна розчарувати нашу молодь, то тим, що не розкупили білетів і не явилося великою імпульсивною громадою на святі української культури?

Цього не може і не сміє бути! Проф. Кошиць, молоді і вчителі хорів зробили своє, а тепер черга на — громадянство. Воно може на це відповісти тільки одним: своєю присутністю на концерті.

Л. М.

НОВА СИЛА ДЛЯ ОСЛАБЛЕНИХ ОРГАНІВ

НУГА-ТОН побудує ослаблені органи. Він є знаменитим жодуковим тоніком, поглинає апетит і помагає травленню. Причиною до напильну жодукових і кишкових соків. Рух кишків стає більше звичайним. Дітям НУГА-ТОН на серце сприяє блишчу енергію у виконанні різних функцій. Б часи виконання з тяжкої слабости він є чудовим тоніком. Вона НУГА-ТОН не тільки переконана про Нова Сила в тім тоніку. Одностайне лічення лиз за Одного Дозира. Результати гарантовані або повернується вам гроші. Продають всі аптекарі.

На замір беріть — УГА-СОЛ — Ідеальне Средство на розслаблені. 50ц.

УВАГА! БАЙОН, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦІ! УВАГА! ЗАХОДАМИ ВІДДІЛУ СОЮЗУ УКРАЇНОК

ЗАГАЛЬНО ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ В ПОНЕДІЛОК, ДНЯ 25-ГО ТРАВНЯ (МАЙ) 1936 РОКУ

В ЦЕРКОВНІЙ ГАЛІ, 30 EAST 25th STREET, BAYONNE, N. J. Початок зборів в год. 8-мій ввечір. — Вступ вільний для всіх. Просимо всіх Матерей і Батьків, щоб були ласкаві це зрозуміти, що тут всіх нас кличе український громадянський обов'язок і всі численно мусять прийти і своїх доньок та синів взяти зі собою, щоб послухали промови про вагу організації наших матерей-жінок та дівчат, яку виголосить пані Анастасія Рибаківа з Філадельфії.

Управа Союзу Українок.

ПОЗІР! БЕЙОН, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦІ! ПОЗІР! ЗАХОДАМИ 14 СОТНІ ЧОРНОМОРСЬКОЇ СІЧІ В БЕЙОН, Н. ДЖ.

буде відіграна дуже гарна й смішна комедія в 4-ох діях В ЦЕРКОВНІЙ ГАЛІ, 30 EAST 25th STREET, BAYONNE, N. J. Початок в годині 7-мій ввечір. — Вступ 35 центів. Режисер п. В. Мельничук. Отсим запрошуємо всіх наших Громадян і Громадянко, щоб були ласкаві прийти й побачити цю веселу комедію та своєю привабливістю захопити тут роджену молодь до дальшої праці для добра українського народу. — Комітет.

УВАГА! СКРЕНТОН, ТЕЙЛОР, ОЛИФАНТ І ОКОЛИЦІ! УВАГА! ЗАХОДАМИ УКРАЇНСЬКИХ ТОВАРИСТВ ПОВІТУ ЛАКАВАНА

В НЕДІЛЮ, 24. ТРАВНЯ (МАЯ), ГОДИНА 2:30 ПО ОБІДІ В ДОМІВЦІ УКРАЇНСЬКОГО ПРОГРЕС. КЛУБУ при ЕМЕТ ВУЛ.

ДИСКУСІЙНА ЛЕКЦІЯ ПРО ПЕКУЧІ СПРАВИ ДНЯ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЕМІГРАЦІЇ

Лектор: А. Батюк. Шановні Громадяни! Переживаємо великі та повні змін і несподіванок часи, котрі в більшій або меншій мірі торкають нас, як одиниць, гуртів і громад. Про ті справи будемо говорити на лекції 24-го травня.

Д. Стадницький, предс. Комітету.

ДО КРАЮ

ПЕРЕСИЛАЄМО В ДОЛЯХ І ТЕЛЕГРАФІЧНО ДО ВСІХ ЧАСТЕЙ СВІТА, СКОРО І ДЕШЕВО.

- Продаємо шифкарти на всі лінії до краю і з краю до Америки.
- Погоджуємо всі краєві справи дешево і після прав краєвих.
- Продаємо і википаємо домів і фарм і погоджуємо всі тутешні справи реально.
- В кожній справі просимо кожного Українця в Америці улаштуватися в повніших справах до свого українського бюро котрого власником від 20 літ є Антін Папух. Адреса така:

ANTHONY D. PASHUCK
322 N. 8th Street Philadelphia, Pa.

МАРІЯ

повість

УЛАСА САМЧУКА

ціна 50 центів.

Замовлення слати на адресу: „СВОБОДА“ 81-83 GRAND ST., P. O. BOX 346 JERSEY CITY, N. J.

ДО РІДНОГО КРАЮ

ПРОДАЖА ШИФКАРТ — ПЕРЕСІЛКА ГРОШЕІ ДОЛЛАРАМИ — ВИШУКУВАННЯ ДІЯ ПРИЗІДУ ДО АМЕРИКИ АБО НАЗВИ КОРАБЛЯ. — ПОЛОГОДУВАННЯ СПРАВ СТАРОКАРПОВИХ І ІМІГРАЦІЙНИХ. — ВИПОВНЕННЯ РІЗНОРОДНИХ АПЛІКАЦІЙ — АСКУРАЦІЯ ДОМІВ І Т. П. — Інформації і поради ДАРОМ.

Голосіться особисто або листовно до: НАЙБІЛЬШОГО УКРАЇНСЬКОГО ШИФКАРТОВОГО БЮРА E. S. WITKOVSKY, corner Ave A, NEW YORK, N. Y.

ДОСТУПНІ В КОЖДІЙ ГОДИНІ

Нема потреби зважати на годину, бо наші услуги є доступні негайно в кожній порі дня чи ночі, бо ніхто не може передбачити, коли йому випаде якась пекуча потреба.

Пам'ятайте також, що наші услуги є доступні для кожного в такій мірі, як і доступність щодо часу.

STEPHEN J. JEWISIAK & SON FUNERAL DIRECTORS

7 Madison Ave., New York City 14 E. 25 St. Bayonne Phone: Bergen 4-5988 Bayonne 3-0540

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ПАСЕЯК, Н. ДЖ.

Мамин День.

В неділю, 10. травня б.р., укр. прав. громада святкувала День Матері концертом і представленням своєї школи. Діти відіграли шутку „Чудо молитви дитини за матір“, в 4 актах (Мусія Степанчука) і дали живий образ та низку пісень хорових, дуетів, соль і деклямацій. В концерті і представленнях брали участь 80 дітей під управою о. С. Мусія-чука. В живім образі з матірню по середині в особі пані Р. Мордович, предсідниці старшого сестрицтва, брали участь самі найменші діти першої й другої класи і цей образ був прекрасний. Всі пісні і говорення в цій образі були укладу о. Мусіячука. Представлення відіграли старшенькі діти, а на закінчення виступила вся школа. Жаль тільки, що громадянство все ще не оцінює таких дитячих концертів і праці Рідної Школи та не приходить на такі вечори, тим більше важні, що це був вечір в честь наших Матерей, вечір наших дітей, на яких ми нераз нарікаємо, що не добрі і нас цураються... А тут видно, що ми не здари і цураємося дітей!

Присутній.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Відчит про назву „Україна“. Минулої неділі, пополудні, відбувся другий черговий відчит д-ра С. Демидчука на тему походження назви України, Руси і Московії. Як попередній, так і цей відчит був солідно оброблений і удокументований різними чужою літературою, з давніх часів і теперішніх. На основі старих літописів і мп бесідник доказував, що назва „Україна“ походить з одинадцятого віку, себто з часів, коли ще Московії зовсім на світі не було. Доказував також, на основі цитатів старинних істориків, що назву „Русь“ москвичі попросту вкрали від України. Назву „Русь“ українці довгі віки вживали рівночасно з назвою „Україна“. Шойно у сімнадцятому віці московські царі почали й собі офіційно вживати назви Руси, перемінуючи її з часом на назву „Росія“. Дальший тяг відчитів бесідник заповів на осін.

Присутній.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ.

ІСТ ШКАГО, ІНДІЯНА.

На Рідну Школу.

На повищу ціль зложили: М. Арсємчук \$3; М. Стадник \$2; М. Малого \$1.50; М. Стадник (мол.) і П. Будняк по \$1; а І. Галушка, С. Ревюк і Д. Клим по 50 ц., та М. Шкар-боль 30 ц. Разом зібрано \$10.30 та вислано на Рідну Школу через Обеднання.

М. Стадник.

БОСТОН, МАСС.

На Рідну Школу.

На повищу ціль жертвувало Тов. Запорозька Січ \$8, а Е. Рокотинець \$2, та по \$1: А. Дубина, К. Смолючук, В. Романюк. По 50 ц.: В. Дорофій, А. Єленчук, Р. Залоба й М. Данилюк. Разом вислано на Рідну Школу через Обеднання \$15.

Н. Давискиба.

Гарній жіноці.

— Ти повинен її подарувати шось таке, з чого все тішилася, коли лише гляне на це. — То дуже добре! Подарую їй дзеркальце!

СВЯТКУВАННЯ 75-ЛІТТЯ СМЕРТІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА У ПРАЗІ

Здавалося вже, що крім невеличкого концерту Українського Хору і крім — так би сказати — домашніх свят різних організацій та установ велика українська колонія в Празі не буде здатна на якесь більш імпульсивне і більш репрезентативне відсвяткування 75-ліття смерті Тараса Шевченка, Але, на щастя, так не сталося, бо ось дня 2. травня таки відбулося в Празі таке імпульсивне і репрезентативне свято. Була це святочна академія, що її влаштував Український Академічний Комітет для міжнародної інтелектуальної співпраці при Комісії Ліги Націй. Академія відбулася у великій залі Центральної Бібліотеки міста Праги. Слід підкреслити, що досі було в Празі небагато таких українських свят, які відбулися при такій великій участі своєї і чужої публіки. Вистане, здається, сказати, що велика зала, яка поміщує понад 700 осіб, була повна вщерть. З чужої публіки ми бачили чехів, білорусинів, болгарів, грузинів, німців, навіть росіян. Між чехами багато представників різних урядів, науковців і мистецького світа, представників громадських установ та організацій і представників преси, між своїми багато навіть з далекої провінції.

Свято почалося відспіванням „Заповіту“ і вступним словом голови Академічного Комітету, редактора Українського Вільного Університету у Празі, проф. д-ра Ол. Колесси. Привітавши визначніших наших і чужих, що наспіли на це свято, промовець у коротких і ядєрних словах, переплетаних незвичайно дощільно дібраними цитатами з творів Шевченка, змалював повіта як борця за правду і волю і вказав на те, як то золотав славянська Прага вжеться і з самою творчістю Шевченка і зі збереженням його поетичної спадщини.

Домінуючими точками свята були: святочний виклад про Шевченка акад. д-ра І. Горак, професора славянських літератур у празькому Карловому університеті і гра на фортеп'яні нашої славної п'яністки Любки Колесівної.

Тяжко, а то майже й неможливо в короткім часописнім дописі представити всю красу форми і глибини змісту, якими визначався виклад проф. Горак. Ми можемо лише ствердити, що таку глибину аналізу і таку суцільну синтезу торчости Шевченка на тлі словянських та європейських літератур нам рідко доводилося досі чути навіть від найкращих наших Шевченкознавців. Тому не диво, що присутні, які кожне слово презентанта ловили просто із запертим віддихом, нагородили його справжньою бурею догортівачих оплесків. Український Академічний Комітет зробив би велике й цінне діло для поглиблення Шевченкознавства, якби цю перлину думки і слова видав друком.

Ще тяжче писати про виступ Любки Колесівної, яка відіграла Шопенову „Сонат Б-моль“ і В. Барвінського „Мініатури“. Розписуватися ширше про гру нашої славної п'яністки може лише такий великий і справжній критик, як великим і справжнім мистцем є Любка Колесівна. Але й той найбільший і найгостріший критик не міг би про празький виступ Любки Колесівної написати нічого іншого, як лише ще раз довести всі ті суперлятивні, які про неї написала вже досі й найвибагливіша європейська критика. Ми можемо бути лише вдячні нашій п'яністці за ті хвилини мистецької насолоди, які вона нам дала своєю чарівною грою і проси-

ти її, щоб вона в найближчому часі знову завитала між нас і, як той веселий соняшник проміняв ранньої весни, знову, хоч на коротку хвилину розвіяла гнітучі думи сумної, понурої емігрантської осені.

Дуже гарною точкою програми був сольо-співачки Національного Театру в Празі пані Марії Будікової-Єремішової. Вона відспівала три пісні: Шевченка — Лисенка „Ой, одна я, одна“ і народні пісні Лисенка: „Ой, крикнула лебедонька“ і „Гомін, гомін по діброві“. Високий, вирівняний, ліричний краски голос відомої празької співачки і глибоке чуття, яке вона вложила у всеж такі чужі для неї пісні (замітна була добра дикція і вимова українського тексту), незвичайно причинилися до високого мистецького рівня цілого свята.

Жаль, що з причини недуги відомої нашої декляматорки пані Нат. Дорошенкової відпала з програми деклямація з поєми „Іван Гус“. А вона це так чудово деклямує! Яке гарне булоб завершення цілої програми свята!

В програму свята входив теж виступ Українського Хору, який крім „Заповіту“ відспівав ще Самійленка — Лисенка: „Умер поет“ з барітоновим сольом п. Гакена. Слухаючи цього виступу Українського Хору і маючи на увазі високомистецький рівень цілого свята, ми пригадали собі колишні виступи наших хорів у Празі і в нас повстало питання: Невже така велика українська колонія не може здобутися на те, щоб ще й нині поставити такий хор, який був би продовженням славної традиції наших хорів з часів Рошаківських, Сердюка і Росиневич-Щуровської? Не допоможе нічого й особа такого знаменитого диригента, яким є п. Я. Ступка і вся його найпильніша праця, якщо хор не буде голо-сово відповідно підібраний і як не буде відповідної атмосфери для праці хору. Над цим повинні добре призадуматися наші культурні організації й установи, бож доброго хору нам у Празі дійсно дуже потрібно.

Свято закінчилося відспіванням національних гимнів: українського і чехословацького.

За ціле це свято українська колонія у Празі мусить у першу чергу щиро дякувати голові Українського Академічного Комітету, ректорові проф. д-рові О. Колесі.

Учасник.

І ДЬ ТЕ ДО СТАРОГО КРАЮ

через ПАРИЖ АБО ЛОНДОН швидко й дешево

Вигідно й безпечно. Поспішними кораблями Лінії Юнард Гватт Стар.

РОКОВА ЛІТНЯ ПРОГУЛЬК! ДО СТАРОГО КРАЮ Виїде на велетенським Кораблі

BERENGARIA 52.100 тон містоті

дня 2. липня

Управителем Прогульки буде П. КАРОЛЬ ФРУТОН

Завідувач Подорожного Департаменту. Корабельні білети на рати на ЮНАРД ГВАТТ СТАР ПЛЕН ВИПЛАТИ.

По інформації зголосіться або напишіть до агентів лінії CUNARD WHITE STAR 25 Broadway, New York, N. Y.

UKRAINIAN WEEKLY

(Concluded)

RESUME OF THE UYL-NA BASKET-BALL SEASON

(Concluded)

Woonsocket won 16 and lost 4 during the season, finishing second in the City "Y" League. The average game score was 42-31. In games with Ukrainian teams, they trounced the younger Boston Ukrainian Dance Club, 45-22; lost to Ansonia, Conn., 32-28, then defeated Ansonia by a 35-19 score, to clinch the Area No. 1 title.

Yonkers won 16 and lost 4, and won the championship of the Yonkers Light Senior League. It defeated four strong Ukrainian teams; namely: Elizabeth S. C. twice, 42-37 and 41-36; Ozone Park by a 34-29 score, and Passaic A. A. by a 39-27 score. The team was a fast and high-scoring outfit.

Chester won 70% of their 40 games played, all in independent ranks. Co-champions with Wilmington, Del. Ukrainians in the Tri-City League. Defeated the Chester U. G. C. C. twice, 47-9 and 39-20, and split with Wilmington, winning, 24-23 and losing, 23-22. No other Ukrainian teams accepted Chester's challenge.

Rochester won 15 and lost 2, going undefeated in both halves of the Jefferson New Era League. Won five straight from Ukrainian foes. From Auburn Ukes twice, 34-22 and 29-20; Syracuse once, 22-20, and the Rochester Ukrainian Ramblers twice, 23-22 and 34-25. Team under 21.

Monessen won the sectional conference by defeating Arnold twice, the team that defeated Ambridge twice. Scores: 44-43 and 45-42, and losing a 35-31 game to Arnold. Went undefeated in all independent games in its section. Snow, floods, hampered other games there.

Cleveland had a fairly good season in independent ranks. Although losing to two Ukrainian teams outside its area, they defeated Akron, 19-13, Rossford, 25-22 and 31-26, and the Cleveland Ukrainian Sacred Hearts, 32-26.

Detroit participated in the City Recreation League, and engaged in the city elimination play-offs. Defeated Cleveland Ukrainians, 29-20, Rossford, Ohio Ukrainians, twice, 27-16 and 31-22. Don't answer mail.

Chicago, the only Ukrainian team in Illinois, claimed, and was awarded Area No. 8 honors. Won 60% of their games, losing an extra-period game to the Rossford Ukes, 18-16. Severe weather hampered further games.

Wilmington, Del., co-champs with Chester, can be named the Southern Champions. Defeated Philly Ukes by a 57-19 score, split with the big Chester five in two games, and defeated Chester U. G. C. C., 29-15. Ceded Area No. 3 title in favor of Chester due to financial condition.

Other Ukrainian teams not mentioned above, but who were rated by the District leaders as runner-ups, are: Ansonia, Conn., Passaic Lions, Newark Stich, Elizabeth S. S., Syracuse and Au-

burn, Ambridge and Arnold. Rossford and Akron! These teams gave the champions a run for their money.

Recollections

It is interesting to note that Woonsocket is the only "repeater" to gain the championship distinction again this year in its territory. Yonkers replaced Ozone Park; Chester replaced Northampton, Pa.; Monessen took Arnold's seat, and of course the first official naming of champions in New York State and the West!

The territory within which teams competed, extends from Boston, Mass. to Wilmington, Del., to Pittsburgh, Pa., to Chicago, Ill., to Detroit, Mich., to Rochester, N. Y., which, in actual square miles would embrace the whole of Ukraine! The compass point extremes were: East, Boston; West, Chicago; North, Rochester; South, Wilmington!

It may be here mentioned that the greatest array of strictly Ukrainian teams still exist in the New York City locality. Why no individual or organization there hasn't organized at least one basketball league, is an inexplicable question. Heavy snowfalls, floods, finances, etc. hampered the Western teams, and prevented the playing of more games, so they report. These conditions, and other reasons, compelled us to extend the season into April. But after all, as long as the interest prevails, chronology can be discarded.

Recent sport articles have informed you that besides the regular inter-Ukrainian games and the few Ukrainian leagues that did exist, both the Eastern and Western sections sponsored basketball carnivals or tournaments, in typical elimination play-offs, to successfully crown both an Eastern and Western Ukrainian Basketball Championship team. This is another giant step forward, never done before in our history.

Due thanks and appreciation are here extended to certain individuals, who took it upon themselves to sponsor such a tourney at a risk, who were encouraged to go ahead with the plans by means of letter. Our hats are therefore off to Messrs. John Billy of Cleveland; John Chuy of Newark; Vincent Kowba of Rochester; John Dykacz of Arnold; and Miss Pearl Zorena of Arnold! These persons did their part efficiently.

Thanks are also extended to the District Leaders, Messrs. William Haschak of Chester, Peter Kardash of Elizabeth, Nicholas Sawka of Ozone Park, N. Y., John Dykacz of Arnold, John Billy of Cleveland, and John Warion of Ansonia, Conn. Special felicitations to managers John Kachmar of Yonkers, and Nicholas Figun of Wilmington! Also to all those managers and individuals who came to our assistance and encouraged us to go onward and upward! To you all I wish to say farewell, as I enjoyed your contacts, for next season I shall not be with you anymore in my present capacity.

ALEXANDER YAREMKO (Basketball Director of the Ukrainian Youth's League of North America).

ВІСТІ З БАЗАРУ „СУРМА“

103 ЕВЕНЮ А, НЬЮ ЙОРК.

Зовсім близько до літньої жарки саме тепер догідний час до набути в Сурмі електричної айс-бакси, рефрижератора. Сурма має тепер на складі рефрижератори марки Леоард, що тишається в цілї Америці великим попитом — а не для того, що крім усіх властивостей, що ми їх від кожного рефрижератора вимагаємо, Леоард має ще одну властивість — а саме: велику ошудність. Він сам за себе платить. При звичайній айс-баксі на лїд ви пересічно видаєте денно на лїд 15 до 20 центів; якщо ж дуже гаряча пора, то виш видаток на лїд стає автоматично ще більший і виносить денно 25 центів. Цифри ті не є, як то кажуть, взяті з неба; є вони правдиві, оперті на інвестиціях, переведених серед тих, що мають ще айс-бакси на лїд. Якщо ми отже говоримо, що електричний рефрижератор сам виплатиться, то це факт, який не дається збити. Перевісимо відпаде коштів купна лїду. Не згадуємо вже про ту цінку невидому з лїдом; це всі ті, що мають звичайні айс-бакси, знають дуже добре. А власне пересічно половина тої суми, що ви її видаєте на лїд, вистарить на заплатами електричного рефрижератора. Отже крім цього, що рефрижератор дійсно сам себе виплатить, ви заощадите ще яких три до чотирі долари на місяць. Рахунок простий і — ясний. Є однак люди, які бояться всього, що електричне; кажуть, що кожда електрична річ дорого коштує, бо зуживає багато електрики. На цю увагу ми скажемо так: пересічно рахунок за електрику в літню пору для одної родини коштує \$1.10 до \$1.30. Якщо ж купите ще електричний рефрижератор, то ми гарантуємо вам, що ваш рахунок за електрику збільшиться всього о 30 до 40 центів; будете отже платити місячно не більше як \$1.40 до \$1.70! А не забувайте, що ви вже заощадили пересічно три долари на місяць — тож видаток 30 або 40 центів на електрику до рефрижератора не є такої знової великий.

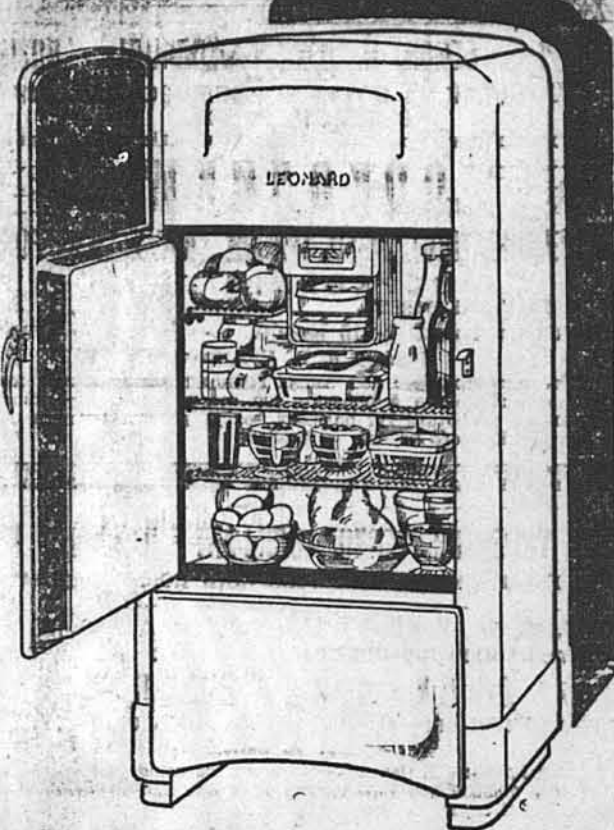
Третьою річчю, що на неї ми ще мусимо звернути вашу увагу — це обставина, що з кожним рефрижератором Леоарда даємо ще вам п'ятьлітню гарантію — ц. зн. ваш рефрижератор є хоронийший нами від таких випадків, як „шорт сервет“, нехотіце спалення мотору і т. п.

А чи подумали ви собі про це, як багато ви заощадите на тім, що переконувані в рефрижераторі страва дійсно не зіпсується? Ви можете лишити в рефрижераторі навіть такі річчї, як м'ясо, молоко і т. п. навіть на довгий час, а все вони будуть свіжі і безпечні для вашого здоров'я.

Закохайте отже до Сурми і огляньте електричні рефрижератори. В Сурмі на місці ми вам дамо докладні відповіді на всі ваші запити, пояснимо вам всі користи електричного рефрижератора — не тратьте отже гарячого вже тепер часу — приходіть до нас!

Крім цього Сурма запрошує всіх покупців і тих, що щодня ними стануть — на неділю, 24-го, в м. до свого складу. Ми приготували велику несподіванку для всіх! Спеціально запрошуємо всіх тих, що на „Модерн Дей“ їздили з нами на прогулянку, бо між іншими аттракціями покажемо вам колірну фільму (музичний пікчер, зняту підчас нашої прогулянки). Фільм дуже добре вдалася, тож приємно вам буде побачити себе на нашій екрані в Сурмі. Будемо показувати фільм три рази в годині другий, в четвертий і в шестий пополуночі. Крім цього приготували ми для наших гостей

НІКОЛИ ПЕРЕДТИМ НЕ БУЛО РЕФРИДЖЕРЕИТОРА ТАКОЇ ВАРТОСТИ ЯК LEONARD

Найкраща шафка, яку колинебудь зроблено.

ЦІНА \$109.50.

Новий указував температури, ніжний педал до відчинення дверей, пересуна полочки, кошків до вжитку, служу на полочки на дверях, автоматичне світло в середині, захищений горючий, велика й обемиста шухляда на сховки, у всіх тащах на лїд грати з кавчюковими підкладами, п'ятилітній протекційний план.

А це лише найважливіші речі!

Вам мабуть тяжко собі уявити, що цей новий LEONARD вам дає, аж поки не побачите його власними очима. Зайдіть до нас сьогодні. Переконайтеся, як легко ви можете стати власником цього найновішого холодильника!

SURMA

BOOK & MUSIC CO.

103 AVENUE A, (BET. 6th & 7th STREETS), NEW YORK, N. Y.

багато гарних і корисних несподіванок — тож просимо всіх прийти і це знайомих зі собою привести. Не пожадуйте! Просимо рівнож слухати пильно нашої радіопрограми і неслизано в годині пів до дев'яної зі сташі WWRL, а почнете там більше про-ту справу. (ого.) Очікуємо вас всіх у Сурмі!

На викладі фізики.

— Як бачите, мої панове — каже професор — тепер не бачите нічого. А чому не бачите нічого, зараз побачите...

У гостинниці.

Гість: — Пане вейтер, чи то має бути половина курятка?

Вейтер: — Так, прошу пана!

Гість: — То прошу мені принести краще тямту половину...

Пані: — То ти, Ганю, кинула лист до поштової скриньки, а я тепер пригадала собі, що на коверті зовсім не було адреси! Чи ти не запримітила того?

Служниця: — Я запримітила, прошу пані, однак я думала, що пані не хочуть, аби я знала, до кого цей лист.

БЛИЗНЯТА ТАРЗАНА.

Тарзан зголоднів. Пан петрів, коли був голодний, то не церемонився з харчем так, як це роблять цивілізовані люди. Він схопився за пень дерева і причаїв віддих, тримаючи лук і стрілу на поготівлі. Як тільки зпоміж кущів вирінула струнка антілопа, він з лука післав їй привіт, що прошив її серце.

Обід був готовий. Він вирівав найкращі куски м'яса й почав заїдати. Найвищий, решту м'яса він закопав у землю, з тим, що вертаючися з хлопцями, він іще раз його відгребє й спожиткує решту. Бо Тарзан у тому відношенні робив так, як шляхотні звірі: бивнав інші звірі, але не розтрачував їх тіла.

В той час, як Тарзан заїдав сире м'ясо й усміхався на гадку, що скажуть хлопці, коли він їх також ним похастує, хлопці малюю своїм тілом не поживили льва. Як тільки очунили з першого переляку, вони пустилися бігти в сторону залізничного шляху, звідки передтим виїшли. Та скоро побачили свою необачність.

Довідавши до цього роздоріжжя, вони нагліє стали. Куди йти? Направо, чи наліво? Ні один з них не знав. Рев льва зростав і їх нахотіла паніка. Після хвилі остоупіння вони кинулися вперед; але це був не той шлях, яким вони прийшли сюди. За ними, талапаючи лапами, слідував лев Нума, облизуючи свої ніздрі.

ДРІБНІ ОГЛОШЕННЯ

НА ПРОДАЖ або до винабу 15-акрова ФАРМА, малий деревляний дім і модерна барна 20x40, або в змїну за хату вартості \$3,500, на Лонг Айленді яких 20 миль від Нью Йорку. Пишіть до: 115-20

O. RYZUK,

Union & Dante Ave., Vineland, N. J.

ПОШУКУЮ Рудольфа Сагана, сина Миколи і Наталії, що жонатий з родини Адамівичів зі Збар'я. Хтоб знав, де він перебуває, або сам, хай згодиться — справа дуже важка до погодження. Голоситися на адресу: 117-19

Rev. JOHN PALEY, 605 So. Head St., Wilmington, Del.

НА ПРОДАЖ 6-ФАМІЛІЙНИЙ ДЕРЕВЛЯНИЙ ДІМ в дуже добрім стані, 216 Halladay St. Ціна \$6,250. Голоситися до: 79-

JOHN BISHKO,

216 Halladay St., Jersey City, N. J.

Dr. M. SMITH

перенесла в 46 E. 7th STREET, NEW YORK між 2-ю і 3-ю Евеню, близько церкви св. Юра

Phone: Drydock 4-2486 Урядові години: від 12 до 2-го і від 6-го до 8-го вечір.

НЕПРИЯТЕЛЬ РЕВМАТИЗМУ

Випробований середник на ревматизм і перестуду, біль в руках, ногах, кріжках, зимно в ногах, а поза шкідливо як би муралі зализали. Ті недуги уступають по ужиттю "SORKO". Великий свій коштує \$6, малий \$4. Належити виплатити разом з задоволенням на адресу: 120-

CH. LOZINSKI, Dep. 5,

2325 N. Mulligan Ave., Chicago, Ill.

Д-р МИХАЙЛО ЯНКОВИЧ

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР-ХІРУРГ

Урядові години: Від 1-3 пополуночі і від 6-8 вечір. В неділі згідно з умовою.

718 SO. 17th ST., NEWARK, N. J. (near Springfield Avenue)

Tel. Essex 3-4468.

Д-р ЮРІЙ АНДРЕЙКО

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР

321 E. 18th STREET, between 1st and 2nd Avenues, NEW YORK, N. Y.

Tel. GRAMERCY 8-2416.

Урядові години: рано від 10 до 12: вечір від 6 до 8, а з неділі рано від 10 до 12.

ЧЛОВІЧІ І ЖІНОЧІ НЕДОМАГАННЯ

ЛІКУЮ МОДЕРНИМИ МЕТОДАМИ. ВДОЛЮЧАЮТ І ШВИДКІ ВИСЛІДИ.

Порадьтеся д-ра Зінса в лікуванні крові, шкіри і нервових недуг, катару й хронічних боляків, нервів і загального ослаблення, шугринових і кишкових недуг, гемороїдів і інших хронічних захворювань, що справляють біль та недовільність, люмбаго, сідниці, невралгії, запалення нервів (нюралгії) і хронічних ревматичних станів, носа, горла, легенів, відділюючих недуг, печіночних захворювань і інших чоловічих і жіночих недуг, а коли маєте якінебудь недомогання, що їх не розумієте, порадайтеся довірливо мені: я вам усе вясню.

Мої ціни умірковані.

Екзамінація крові, лабораторні дослідки, промінь X (екс), сироватка і вприскувальні шпелення.

DR. L. ZINS

Повіх 25-ація практика.

110 East 16 St. N. Y.

(між 4-тою Евеню і Істінг Плейс)

ГОДИНИ: від 9 рано до 9 вечір. В неділі: від 9 рано до 3 пополуночі.

ГОВОРІМО ПО УКРАЇНСЬКІ.

ДОКОНАЮЧИ ВІДВІДКИ ОН 97-98

ПЕРША ВЕЛИКА

УКРАЇНСЬКА ПРОГУЛЯКА

ВИДЕ З НЬЮ ЙОРКУ

ДНЯ 2-ГО ЧЕРВНЯ

на новім кораблі

„БАТОРИ“

під проводом знаного укр діяча

ТОМІ КОШИЛІ

ІНШІ ВІДПІЛИВИ:

„ПІЛСУДСКІ“, 14. ЧЕРВНЯ

„БАТОРИ“, 1. ЛІПНЯ

Лише туристична і третя класа. Нема ліпшої третьої класи як на мот. кор. „Пілуудскі“ і „Батори“.

Голоситися до місцевих агентів або до: Gdynia-America Line, 32 PEARL ST., NEW YORK, N. Y.

БОЛІ НІГ

Рани на ногах, опухлі ноги, набряклі жили, болячі ноги, флебіт (запалення жил), напухлі або болісні коліна чи кисті, ревматичні ноги успішно лікуємо новими європейськими методами без операції.

Офісові години: щоденно від 2 до 6, в понеділки і четверги від 2 до 8.

ГОВОРІМО ПО УКРАЇНСЬКІ.

DR. BENLA

ЕВРОПЕЙСЬКИЙ СПЕЦІАЛІСТ

28 W. 89 St., New York City.

КОСИ

Маємо австрійські серпи і коси з найліпшою сербистією сталі, коса довга 32 цалі, важить поверх фунта, за одним покладаванням косить пару днів. Коса вузка ціна \$2.25, коса широка \$2.50 з пересидкою. Персень до коси подвійний 50 ц. Бабка 75 ц. Молоток 60 ц. Брусок 25 ц. Серп з зубами \$1.00.

Замовлення wraz з гришми посилає на адресу:

UKRAINIAN BAZAR

97 AVENUE A, NEAR 6th STREET, NEW YORK, N. Y.

Налишіть іще нині про поради і поміч до того добре відомого арабського астроляга, ворожбитів з долоні і містичного читача. Лише залучити на \$1.00 моїм ордер, запитаєте чотири питання про пропавших своїх, загублених речі, любов, подружжя, бізнес або якийнебудь інший предмет. Не забудьте поспішити проміж безлататий несподіваний дарунок. Подайте хоча б день і місяць вашого народження. Пишіть по англійськи. Залишіть до проф. що називається Raffled Haminey. Особи, що мешкають у Джерзі Сіті або в околиці, мусять прийти до офісу. Як прийде, ми скажемо вам ваше ім'я і назвище, дамо вам поради і всяку поміч, яка вам потрібна. Замовте собі телефонний день прийому.

Delaware 3-5904.

Офіс: 383 JACKSON AVE., Cor. of Ego Ave. (over Meat Market), JERSEY CITY, N. J. 84-90

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНИМАЄСЯ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ

129 E. 7th STREET, NEW YORK, N. Y.

Tel. Orchard 4-2568.

BRANCH OFFICE & CHAPEL: 707 PROSPECT AVENUE (Cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y.

Tel. Ludlow 4-2568.

СВІЙ ДО СВОГО!

Одиникий український погребник в околиці Перт Амбей і Картерей Н. Дж.

SAMUEL P. KANAI,

133 STATE ST., cor. WASHINGTON

PERTH AMBOY, N. J.

Телефон: P. A. 4-4646.

Чемна обслуга. — Умірковані ціни